

Video is de beste scheids

Auteur(s):

Reitsma, A.
redacteur ESB

Verschenen in:

ESB, 87e jaargang, nr. 4368, pagina 501, 28 juni 2002

Rubriek:

Van de redactie

Trefwoord(en):

"Dit is de diefstal van de eeuw" schreef El Pais over de door Zuid-Korea gewonnen wk-voetbalwedstrijd tegen Spanje, afgelopen zaterdag. En internetsite SportPlanet bericht: "Net als de Italianen werden ook de Spanjaarden twee geldige treffers onthouden door arbitrale dwalingen". Ook ondergetekende keek haar partner enigszins beduusd aan na afloop van voornoemde wedstrijd. Want hoezeer het ook goed deed dat Zuid-Koreaans ereburger coach Guus Hiddink, 'onze Guus', met de Koreaanse overwinningen Holland nog een woordje mee liet spreken op het wk, een twijfelachtige zege is toch niet zo veel waard als een 'echte'.

Dit hele wk al zijn er ernstige klachten over de arbitrage. 57 procent van de stemmers op een Spaanse site over het wk voetbal 2002 is van mening dat de arbitrage slecht tot zeer slecht is ¹. 400.000 boze Italianen stuurden de internationale voetbalbond fifa een mail na de uitschakeling van Italië tegen Zuid-Korea. Het Italiaanse parket stelt een onderzoek in naar de scheidsrechter uit die wedstrijd. De Duitsers bestrijden een verleende gele kaart, de Portugezen hebben een klacht ingediend bij de fifa, de Slovenen voelen zich 'bestolen' na hun wedstrijd tegen de Spanjaarden en de complottheorieën over bevoordeling van outsiders zijn niet van de lucht. Zelfs fifa-voorzitter Blatter moest toegeven dat er op de arbitrage wel wat is af te dingen, al wijst hij elke klacht over partijdigheid van de hand.

Wat is de achtergrond van dit tumult? Welnu, voor het wk worden arbiters vooral geselecteerd op de potentie dat ze niet partijdig zijn. Ze moeten bij voorkeur zo min mogelijk binding hebben met de landen die in een wedstrijd tegen elkaar uitkomen. Doel daarvan is dat het spel zo spannend en zuiver mogelijk blijft en voor zoveel mogelijk kijkers interessant. Daarom zijn er op het toernooi ook arbiters die uit 'kleinere voetballanden' afkomstig zijn. Deze slaan weliswaar geen gek figuur in eigen land, maar zijn in vergelijking tot doorwinterde internationals uit de scheidsrechterij relatief onervaren. Ze doorzien gewiekste 'valpartijen' van door de wol geverfde voetballers mogelijk minder goed, terwijl ook het hoge tempo van het topvoetbal hen kan opbreken bij het inschatten van situaties. Een probleem is tenslotte dat de grensrechters en scheidsrechters in één wedstrijd uit verschillende landen afkomstig zijn, wat, wanneer nodig, de communicatie niet makkelijker maakt.

Gelukkig zijn er elektronische hulpmiddelen zou je zeggen, die bijna op hetzelfde moment uit alle denkbare camera's de situaties van dichtbij vastleggen. En die vaak op levensgrote schermen op het veld vrijwel direct een beeld kunnen herhalen. Die beelden kunnen ook eventuele communicatieproblemen rond de arbitrage uitstekend verhelpen: of je nu Egyptisch of Trinidad's of Ugandees spreekt (zoals de scheids- en de lijnrechters van afgelopen zaterdag): wat de camera vastlegt is waar. Het gebruik van videobeelden wordt door de fifa echter vierkant van de hand gewezen. Een wedstrijd stilleggen om het beeld te laten spreken of de resultaten herroepen, wordt namelijk gezien als verstoring van het kijkgenot en de spanning.

Kort gezegd probeert de fifa de voetbalwelvaart te maximaliseren door zowel de onpartijdigheid als de 'menselijke beslissing' voorop te stellen. Het tumult, ja zelfs de beschuldigingen van partijdigheid, roepen echter de vraag op of een zodanige uitwerking van het maximaliseringsprobleem nog wel optimaal is.

Dit klemt temeer omdat er ook op het niveau van spelers en clubs veel te verliezen is door een onjuiste scheidsrechtersbeslissing. Een voetballer die met zijn nationale team het wk wint, kan al gauw een half tot een heel miljoen aan individuele premie toucheren. Bovendien wordt hij zeer aantrekkelijk voor andere clubs: hoe beter de prestatie op het wk, hoe groter de kans dat hij wordt verkocht en dat de club waarbij hij speelt een grote transfersom tegemoet kan zien. Dat geld is van belang omdat het via via terecht komt bij de opleiding van jonge spelers. Een verkleinde transferekans kan daardoor gevolgen hebben voor het niveau van het voetbal van (verkopende clubs in) het verliezende land. Nu is nog voorstelbaar dat het per ongeluk of het opzettelijk bevoordelen van voorheen zwakke voetballanden als Zuid-Korea, er via transfers toe leidt dat het voetbal ook daar op meer niveau komt, waardoor er over enkele jaren een gelijker speelveld met meer spanning ontstaat. Wil zo'n herallocatie van middelen echter efficiënt zijn, dan is wel nodig wel dat de intrinsieke kwaliteit van voetballers aldaar even goed zou kunnen worden, en het is nog veel te vroeg om dat vast te stellen.

Al met al valt, nu ook het volk mort, niet meer vol te houden dat de opbrengsten van de inzet van zo uitheems mogelijke scheidsrechters en het gebruik van het feilbaar menselijk oog, opwegen tegen individueel misgelopen premies of onzekere uitkomsten van herallocatie van middelen. Er moet iets gebeuren.

Op 28 juni vergadert de fifa over de toekomst. Wat moet ze beslissen om het gekrompen voetbalsurplus weer te doen groeien? Mijns inziens moet allereerst het gebruik van videobeelden worden toegestaan. Verder kun je én onpartijdigheid én niveau van de arbitrage verbeteren door een pool van scheidsrechters uit alle landen te maken en die mensen op te leiden. Tenslotte mag meer geïnvesteerd worden in échte voetbalontwikkelingshulp voor jonge spelers.

Als het voetbal wel wil varen, mogen de huidige regels best op de schop

---

1 Zie www.laopinion.com/mundial2002/

Copyright © 2002 - 2003 Economisch Statistische Berichten (www.economie.nl)